

Bolesti i štetnici i dalje ugrožavaju voćke

Автор(и): Растителна защита ; доц. д-р Недялка Палагачева, Аграрен университет в Пловдив; гл.ас. д-р Павлин Василев, Аграрен университет в Пловдив

Дата: 02.08.2023 *Брой:* 8/2023

U voćnjaku u kolovozu

BOLESTI

U srpanjskom kalendaru preporučili smo da se u **jabučnjacima** gdje nije došlo do infekcije krastavosti ne provodi prskanje protiv ove bolesti. Ova preporuka vrijedi i za kolovoz. U prisutnosti infekcije na lišću i plodovima te uz česte pljuskove i u kolovozu, rizik od kasnih infekcija i dalje postoji i može dovesti do povećanja stupnja zaraze plodova, što zahtijeva prskanje.

Za sorte jabuke osjetljive na pepelnicu, suzbijanje ove bolesti također se nastavlja. Za istovremeno suzbijanje obje bolesti, najbolje je koristiti fungicide koji su učinkoviti protiv oba patogena, kao što su: Bellis - 80 g/da, Sulgran - 750 g/da i Kumulus - 600-900 g/da protiv pepelnice, te Chorus 50 WG - 0,03%, Difcor 250 EC - 15 ml/da, Coprathion Duo - 300 g/da, Scab - 300 ml/da i Captan 80 WG - 150-180 g/da protiv krastavosti. Za istovremeno suzbijanje obje bolesti također su prikladni: Flint Max 75 WG – 0,02%, Score 250 EC – 0,02%, Luna Experience – 20-75 ml/da, Thiovit Jet 80 WG - 600 g/da, Revyona - 200 ml/da.

Sorte otporne na krastavost – Prima, COOP-10, Frolina, Liberty, Jonafree, Jonathan, Pioneer, Macfree, Pilot, Topaz, Novamak, Sava, Rubinola, itd., prskaju se samo protiv pepelnice.

U kolovozu se također provodi tretman protiv gorke pjegavosti (bitter pit) na jabuci. Oštećenja od ove neinfektivne bolesti na jabuci uočavaju se tijekom razdoblja zrenja i kasnije tijekom skladištenja. Zaraženi plodovi prošarani su brojnim tamnim udubljenim pjegama, koje su najčešće koncentrirane u donjem dijelu ploda. Kasnije postaju intenzivnije obojene; kod crvenih plodova poprimaju tamnocrvenu boju, dok kod žutih i zelenih plodova postaju svijetlozelene do zelene. Ponekad zaražene jabuke nemaju vanjske simptome i ne razlikuju se od zdravih, ali kada se prerežu, mogu se vidjeti smeđe mrlje razasute među zdravim mesom. Gorke pjegice predstavljaju tamnosmeđu spužvastu tkiva gorkog okusa. Za sprječavanje ovog poremećaja, tretman se provodi dva do tri puta s CaCl_2 - 0,6%. Prvo prskanje provodi se oko mjesec dana prije berbe, a sljedeća u razmaku od 10-12 dana.

Kod **kruške**, kao i kod jabuke, gdje nema infekcije krastavosti, u kolovozu se ne provodi prskanje protiv ove bolesti. U kruškovim nasadima gdje je došlo do infekcije, tretmani protiv krastavosti moraju se nastaviti. Za suzbijanje ove bolesti odobreni su: Difcor 250 EC - 15 ml/da, Luna Experience – 20-75 ml/da, Captan 80 WG – 150-180 g/da, Thiovit Jet 80 WG - 600 g/da.

Fungicidno prskanje kod **dunje** je protiv smeđe truleži i smeđih lisnih pjega, za što se koristi Chorus 50 WP – 0,03% ili Luna Experience – 20-75 ml/da.

Kod trešnje i višnje, nakon berbe, provodi se jedan tretman protiv cilindrosporioze (pjegavosti lišća) s jednim od fungicida: Signum WG - 30 g/da, Score 250 EC – 0,03%, Syllit 40 SC - 0,15%, Delan 700 WDG - 0,05% i Flint Max WG - 30 g/da. Ovo prskanje provodi se samo u nasadima gdje je došlo do infekcije i gdje su meteorološki uvjeti (temperatura i vlaga) u kolovozu povoljni za razvoj bolesti.

Odmah nakon berbe, nakon utvrđivanja oštećenja od bakterijskog raka (*Pseudomonas syringae*) kod trešnje i višnje, zaražene grane i grančice se izrezuju. Ovo je razdoblje najprikladnije za provođenje sanitarnog rezidbe, jer su stabla u aktivnoj vegetaciji i obrambena sposobnost biljaka je veća, dok je bakterija slabo aktivna i tijekom ovog mjeseca ne uzrokuje nove infekcije. Nakon rezidbe, rane se premazuju bojom na bazi ulja.

Kod **šljive**, u kolovozu se provodi suzbijanje kasne smeđe truleži i rđe. Protiv smeđe truleži, prskanje se obavlja s jednim od fungicida: Difcor 250 EC – 20 ml/da, Captan 80 WG – 150-180 g/da, Chorus 50 WG – 0,045%, Geoxe - 40-60 g/da. Protiv rđe odobren je Signum WG – 45 g/da, koji je također učinkovit protiv smeđe truleži. Protiv rđe na šljivi odobren je Signum WG – 45 g/da, koji također djeluje protiv smeđe truleži. Ranije sorte šljive prskaju se fungicidima s kratkim rokom čekanja do berbe. Chorus, koji ima rok čekanja od 28 dana, ne koristi se protiv kasne smeđe truleži. Može se provesti tretman s Luna Experience, koji je odobren za upotrebu kod drugih vrsta koštičavog voća.

Većina **sorti breskve** rasprostranjenih u našoj zemlji ima razdoblje zrenja od 10. do 30. kolovoza, te se na njima ne provodi prskanje. Za sorte s razdobljem zrenja krajem kolovoza – početkom rujna, potrebno je tretirati protiv smeđe truleži s Delan 700 WDG – 0,05%, Chorus 50 WG – 0,045% ili Luna Experience – 63-75 ml/da. Luna Experience je vrlo prikladan za ovo prskanje, budući da je također učinkovit protiv pepelnice i ima najkraći rok čekanja do berbe.

Temperature u kolovozu su visoke, što zahtijeva da se prskanje tijekom ovog razdoblja provodi rano ujutro ili kasno navečer.

ŠTETNICI

Po potrebi, suzbijanje štetnika provodi se sredstvima za zaštitu bilja s kratkim rokom čekanja do berbe, u skladu s razdobljem zrenja i berbe plodova.

Lisne uši na voćnim vrstama (fam. Aphididae)

Odrasli i ličinke nastavljaju nanositi štetu sisanjem soka iz lišća i iz završnih dijelova izbojaka. U kolovozu, visoke temperature zraka i niska atmosferska vlažnost suzbijaju razmnožavanje lisnih uši.

Suzbijanje: Prskanje se poduzima pri ekonomskom pragu štete (EPS):

- **Jabuka i kruška:** kolonije *Aphis* spp. - 10-15 na 100 izbojaka; kolonije *Dysaphis* spp. - 5 na 100 izbojaka.

- **Breskva:** kolonije – vrste *Myzus* spp., *Brachycaudus* spp. - 5% zaraženih izbojaka; kolonije – vrste *Hyalopterus* spp. - 15% zaraženih izbojaka.

- **Šljiva:** kolonije – vrste *Hyalopterus* spp. - 15 na 100 grančica ili 15% zaraženih izbojaka

Odobrena sredstva za zaštitu bilja: d.j. tebufenpirad - Shirudo 25 g/da; d.j. flonikamid - Teppeki 14 g/da, Afinto 14 g/da, Hinode 14 g/da; d.j. piretrini - Abanto 75 ml/da, Krisant EC 75 ml/da, Natur Breaker 75 ml/da, Pyreguard 75 ml/da za marelicu, breskvu, šljivu i trešnju; d.j. flupiradifuron - Sivanto Prime 90 ml/da za jabuku i krušku, d.j. spirotetramat - Movento 100 SC 0,075-0,12% za jabuku i krušku i 0,075-0,1% za marelicu, breskvu,

šljivu i trešnju; d.j. sulfoksaflor - Closer 120 SC 20-40 ml/da za jabuku, krušku, dunju, breskvu i trešnju; d.j. azadirahtin - Oikos 100-150 ml/da, Neemik Ten 260-390 ml/da za jabuku.

Jabukaste vrste voća

Američka bijela djevojka (*Hyphantria cunea*)

U kolovozu se nastavlja razvoj i štetna aktivnost druge generacije štetnika. Isprva gusjenice žive u skupinama i hrane se lišćem, skeletizirajući ga. Kasnije se dijele u male skupine, omotavaju lišće paučinastim nitima i tvore gnijezdo. U slučaju masovne zaraze, grane su upletene u paučinaste niti.

Suzbijanje: Pri niskoj gustoći, gnijezda gusjenica se mehanički izrezuju, uklanjaju iz nasada i spaljuju. Suzbijanje se provodi protiv gusjenica.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja: Mogu se koristiti svi odobreni insekticidi za suzbijanje jabukova savijača i pjegavog minera lišća, kao i bioproizvodi na